

[Aksel Larsen.]

er netop ved nedfald af strontium 90, og så må jeg som supplement til det, der står i udvalgets betænkning med sundhedsstyrelsens beroligende bemærkninger, have lov til at citere slutningen på det norske socialdepartements afhandling. Den lyder sådan:

„Departementet skal bemærke: På grundlag av nærværende redegjørelse og det materiale som ellers er lagt frem, finner departementet at den økning som har funnet sted i det radioaktive nedfall i Norge gir grunn til bekymring. Vårt land må i likhet med andre se det som en særdeles viktig oppgave å bidra til at en fortsatt økning ikke finner sted. Den helseisiko som oppstår ved fortsatt økning av radioaktivt nedfall, angår ikke bare befolkningen i Norge, men befolkningen på jorden som helhet. Det synes imidlertid å være grunn til å frykte for at visse strøk av Norge på grunn av klimatiske og geologiske forhold kan være særlig utsatt.

De viktigste tiltak mot fortsatt økning av det radioaktive nedfall som følge av militære forsøk med kjernefysiske våpen ligger i dag på det utenrikspolitiske område.“

Dette materiale, som kommer til os med den danske sundhedsstyrelses blå stempel, er unægtelig noget mere foruroligende end det, der står i udvalgets betænkning, og jeg begriber ikke, at sundhedsstyrelsen kan afgive så beroligende og efter mit skøn i hvert fald ikke vejledende — selv om jeg ikke vil påstå, at de er bevidst vildledende — konklusioner. Det norske materiale, som kommer med sundhedsstyrelsens blå stempel, strider efter min opfattelse imod det, der siges i betænkningen, og jeg synes, det er nødvendigt at drage det frem, at den danske sundhedsstyrelse selv, længe før den mødte frem for udvalget, i hvert fald var bekendt med de norske videnskabsmænds og de norske myndigheders syn på sagen.

Det norske socialdepartement konkluderer, at vi end ikke kan afværge faren, for den er der i dag. Alle vi, der er her i salen, har strontium 90 i vore knogler, måske også i lever og milt, og vi får mere dag for dag. Det farlige ved historien for menneskeheden er, at de, der har mest brug for at

optage kalk i organismen, nemlig børnene, naturligvis optager mest strontium 90. Jo mindre børnene er, jo mere optager de af det. Faren er til stede i dag, og den vil øges som følge af de eksplosioner, der har fundet sted. Men fortsætter eksplosionerne, er det ikke i dag til at sige, hvor stor faren bliver.

Jeg har godt set, at præsident Eisenhower har fremsat beroligende og opmuntrende udtalelser om, at man er på vej til at konstruere den rene brintbombe i USA, og dermed er faren overstået. Jeg må sige, at videnskabsmændene stort set er af den mening, at den rene brintbombe ikke kan konstrueres; dermed er dette naturligvis ikke bevist, men i hvert fald giver præsident Eisenhowers udtalelser ikke grund til beroligelse. Det er ret pudsigt, at netop i dag kan man i telegrammer i bladene — jeg har her et udsnit af Politiken — læse, at en amerikansk videnskabsmand, Thomas I. Murray, i sin sidste rapport som medlem af atomenergikommissionen i USA har afgivet en erklæring om, at den rene brintbombe efter hans mening ikke kan konstrueres.

Jeg tror, at forskellen på den rene brintbombe og, hvis jeg må bruge udtrykket, den urene brintbombe — eller superbomben, som man også kalder den — er den, at man bringer den urene brintbombe til eksplosion ved hjælp af en uranbombe, og det er denne konstellation, der bevirker, at det radioaktive grundstof strontium 90 dannes. Men jeg tror altså ikke, at man skal bygge på beroligende udtalelser om, at man om 5 eller 10 år har konstrueret den rene brintbombe, og derfor må fortsætte forsøgene med den urene brintbombe for at nå frem til den, for hver eneste eksplosion, der sker, forøger det radioaktive nedfald og faren for menneskeheden.

Jeg taler ikke om den fare for menneskene, der følger af en atom- eller brintbombe-krig, for den er så stor, at man vist godt kan afskrive menneskehedens eksistens overhovedet. Jeg taler om den fare, der er en følge af eksperimenterne, af prøvesprængningerne af atom- og brintbomber. Herom siger det norske socialdepartement ganske rigtigt, at det at få dem standset efterhånden er en udenrigspolitisk opgave.

Det var ud fra denne betragtning, at jeg